

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenemši nedelje in praznike, ob 11.6. uri popoldne.

Štev. 217.

V Ljubljani, v petek 23. septembra 1892.

Letnik XX.

Katoliško-narodna družba orožje v roki liberalne slovenske stranke proti I. slov. katol. shodu.

Gabi se človeku, ako čita dan za dnevom perfidno postopanje liberalnega slovenskega časnikarstva, vsiljujočega se za odvetnika katol. narodnemu društvu. Da je prvi slovenski katoliški shod zadel pravo struno, kaže nam od dneva do dneva umetno rastoča časnikarska razburjenost, tu pa neskončno hvalisanje raznih neumorno delavnih in požrtvovalnih gospodov.

Denimo vsako sicer opravičeno neveljo v stran in pogledimo si vso stvar „sine ira et studio“, kako se je vršila in zakaj da je moralo priti do tega. Društva kot takega ni nihče napadal, tega dokazati noben človek ne more. Spoznamo vsi, da je društvo neobhodno potrebno in da je njega ohranitev za nas Slovence velevažna. To dokazuje faktum, da so skoraj povsod, kakor pri družbi sv. Mohorja, duhovniki isti faktor, ki se najbolj žrtvuje za to velevažno katol. narodno društvo.

Načelnštvo družbe sv. Cirila in Metoda izdalo je 1891. leta „Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda“. Na strani 19. čitamo sledeče: „V vseh naših zavodih se je v smislu društvenih pravil vzgajala naša mladež v katoliškem, avstrijskem in slovenskem duhu. To spričujejo nabožne vaje in narodne slavnosti, ki so v navadi pri naših zavodih.“ Na str. 28.: „Napredovala bo (družba), če bomo imeli vsi pred očmi vzvišeni smoter: slovensko šolstvo na podlagi katoliške vere in materinega jezika.“

S temi besedami izraženo je, da je šola družbe sv. Cirila in Metoda katoliška in narodna, postavljena na edino pravo pedagogično-didaktično podlago materinega jezika.

Vsak trezno misleči človek bi sedaj mislil, da bodo ti gospodje, ki sedé v vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda, ki tako odločno stojé na stališču verske šole, tudi toliko dosledni, da bodo v slučaju,

kadar se ima določevati o javni šoli, v istem smislu postopali, kakor za zasebne šole družbe sv. Cirila in Metoda. Toda tisti, ki bi kaj sličenega pričakovali, se varajo.

Gospodje, ki so v vodstvu družbe katoliško-narodni, so v javnosti liberalno-narodni. Merijo z drugim merilom slovenske zasebne in slovenske javne šole. Dokaz temu je postopanje liberalnih slovenskih poslancev v deželnem zboru kranjskem, ko je šlo za resolucije gledé verske šole. Takrat so gospodje ali zapustili dvorano ali pa pretili proti vsaki verski izjavi, in nekatere teh gospodov najdemo tudi v vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda. Takrat bi moralo predsedništvo in z njim ostali odborniki odločno protestirati proti takemu breznačelnemu postopanju, proti takemu katoliški značaj družbe žalečemu vedenju nekaterih članov odbora. To bi bilo dosledno, to bi bilo edino umestno. Ker je pa slavno vodstvo molčalo, si lahko vsakdo misli: „Qui tacet, consentire videtur.“

Zaradi tega se je moralo ošibati tako nevredno postopanje nekaterih članov vodstva družbe sv. Cirila in Metoda. Vodstvo naj se predružači, vsi njegovi člani stojé naj povsod, event. tudi v postavodajalnih zborih, odločno in dosledno za katoliško-slovensko šolo. Preverjeni naj bodo tisti kričači, bodi si katerega koli stanu, učiteljskega ali uradniškega, ki sedaj narodnost vedno po ustih nosijo, ne gledajo pa nazaj v zgodovino zadnjih 30 let, kdo da je bolj proti narodnosti iz zgolj oportunitete roval in kdo da jo je ohranil in proti najhujšim pritiskom varoval in sedaj še varuje, preverjeni naj bodo, da družba sv. Cirila in Metoda z odločnim katoliško-narodnim vodstvom bo tisočkrat bolj prosperovala, ko z omahljivim, doma katoliškim, na vnanje pa liberalnim vodstvom, ki ni ne krop ne voda. Kaj bi porekli naši sedaj tako vznemirjeni gospodje, ko bi tako odločno katoliško-narodno vodstvo ne postopalo energično proti nekaterim sočlanom, ki bi o priliki glasovanja za določitev učnega jezika v šoli zapustili deželno ali državnozbornsko dvorano. Misliti si ne moramo priimkov, s katerimi bi duhovstvo in z

njim katoličanstvo sploh blagovolili počastiti liberalni slovenski časniki.

Na tem polju jih ne bo nikdar prekosilo katoliško-narodno časnikarstvo. Zaradi tega pa nismo nikakor v zadregi, braneči postopanje prvega slovenskega katoliškega shoda, kateri le zahteva, da naj bo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda povsod ne le samo odločno narodno, nego tudi povsod, izrečno poudarjamo, povsod tudi katoliško.

Ideal vsacega katoliškega Slovence mora biti versko-narodna šola, in ta ideal izražen je tudi v pravilih družbe sv. Cirila in Metoda. Vodstvo, katero je poklicano, ta versko-narodni ideal gojiti v tej zasebni šoli, katero slovensko-katoliško ljudstvo prostovoljno vzdržuje, je tembolj zavezano, ta ideal vedno imeti pred očmi, kadar se gre za javne slovenske šole. Kajti drugače si moramo nehoté misliti, da naj bo vera tu samo sredstvo, in ko se enkrat doseže smoter, vresničujó naj se besede: „Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan, der Mohr kaun gehen.“

Toda proti temu boj do zadnjega moža, in nasprotniki naj ne prezirajo naših moči — v škodo naroda. Mi nočemo nobenega uničiti, mi nočemo nobenega gospodarstva, mi zahtevamo le odločno, načelno postopanje vsikdar in povsod, edino le v korist katoliškega slovenskega naroda, kateri je vendar naš, akoravno smo v očeh nasprotnikov — brezdomovinci.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. septembra.

Notranje dežele.

Shod čeških poslancev. Moravski poslanci so sklenili, da naj se skliče shod slovanskih poslancev iz vseh dežel češke krone. Poslanci naj se bodo posvetovali, kako naj vrede politiko. Če bodo zbrani poslanci vseh čeških strank, je pričakovati morda kacega sporazumljenja.

Češka adresa. Nobena čeških strank ni proti adresi, kakor se je pokazalo pri dotičnih posveto-

LISTEK

Prevodi kot izvirniki.

Spisal Branimir.

Vsak narod časti one zvezde, ki so prve sijale na slovstvenem nebu. Če tudi te zvezde niso svetle, cenimo jih vendar kot svetle, včasih celo kot svetlejše, kakor so v resnici. Zato tudi vsak njih spisek visoko čislamo in objavljamo. V našem slovstvu pa je neka čudna prikazen.

Marsikaj imamo namreč za pristno blago in je kot tako razkazujemo in proglašamo, kar ni pristno. Nekateri so pač v prejšnji dobi mislili, da je isto, ali kaj svojega, izvirnega spišejo, ali pa da prevod pošljejo med svet. Tudi bralci se niso dosti ozirali na to. Veseli so bili, da sploh kaj slovenskega beró; če je pa vendar kdo nevoljno z glavo stresel, moral se je pomiriti, češ, če boš komu kaj očital, odložil bo peró in prestopil v sovražni tabor. Pusti torej in miruj! Glive pa so rastle in se množile na rodovitnej in vlažnej zemlji, saj solnce ni prihajalo skozi gosto senco, da bi jim veselje kalilo.

Mnogo je torej proizvodov v našem slovstvu, katere so naši predniki smatrali za pristno blago, pa je bilo vendar preneseno s tujega zelnika. Če tudi ni prelagatelj posnemal izvirnika besedo za besedo, prevzel mu je vendar kosti in kite, kožo pa mu je nadél morda svojo, ki je pa bila gotovo grša od izvirnikove, ker je bil naš jezik tedaj še v povojih. Tudi dandanašnji imamo pisatelje, ki imajo več takih grehov na vesti.

Nekateri so teh mistij, da je dober prevod toliko vreden, kolikor izvirnik. Za bralca to sicer velja, nikakor pa ne za prelagatelja. Uzoren je Funtkov prevod Baumbachovega „Zlatoroga“, vendar ima g. Funtek tu le to zaslugo, da je to pripovedko presadil z nemške livade v slovenski gaj. Naj bo posnetek ali kopija še tako lepa, iste veljave nikdar ne more biti, kakor izvirna slika. Zato ne smemo biti brezskrbni in malomarni, je li kako delo izvirno ali samo prevod, ali pa izvirniku zasukanó. Zadnji čas je zgubil velik slovenski pisatelj mnogo veljave, ker se je dokazalo, da se je odeval tudi s tujim perjem.

Svet je mislil, da so Valentina Orožna pesmi vse ali njih večina izvirne. Polagoma pa je spoznal, da so le prosti prevodi nemških pesmij, kar velja o

mnogih pesmih, kakor: „Kje so moje rožice“, „Oj, oblaki...“, in brž ko ne ima isto usodo njegova najlepša pesem: „Mrzli veter tebe žene...“

Ni prav, da se prevodi kot pristno blago podajejo šolski mladini po berilih. In prav to je povod tem vrsticam. Nimam pri rokah nobenega berila, spominjam se pa, da je bilo po prejšnjih berilih mnogo pesmic, ki so bile na Nemškem doma. V „Cvetniku“ je bila „Hvala dreves“ označena kot Olibanova in vendar je le prevod nemške pesmi štajerskega nemškega pesnika Fellingierja, zamrlega v Postojini 27. nov. 1816.

Tudi družba sv. Mohorja je izdala tu in tam kak prevod za izvirno blago. Graje ni vredna slavna družba, pač pa pisatelji. Tako n. pr. Andrejčkov Jože ni spisal povesti: „Žalost in veselje“, ampak jo je le prevel. V zadnjih knjigah družbe sv. Mohorja je tudi nekdo samo prevel spis in ga kot svojega poslal, drugi je spis posnel po tujem izvirniku. In kako ropotanje, ko mu je kritik očital, da ni povsem izviren. Celó pretíl je, da bo kritika tožil, ako ne prekliče sodbe. Prekliče ni, pač pa dokazal, da povest ni popolnoma izvirno delo.

V „Cvetniku“ smo tudi brali bajko: „Kralj in možaka poštenjaka“. Podajala se nam je kot izviren

vanjih, ali vendar ni dosti upanja, da bi se doseglo kako sporazumljenje. Veleposestniki in pa Staročehi so se v tej stvari postavili na pravo stališče, da je poprej treba izvršiti narodno enakopravnost in s šolami za narodne manjšine zagotoviti poslednjim obstanek. Ko bode narodna enakopravnost izvršena, dali se bodo tudi Nemci polagoma pridobiti za češko državno pravo. Sploh se pa morajo Čehi najpoprej sporazumeti, kako si mislijo obnovljenje češkega državnega prava. Dokler se v tem oziru ne sporazumejo, je vsaka adresa v tej stvari prezgodnja. Ker ima v tem oziru važno besedo vladar, je tudi z njim poprej se v tej stvari dogovoriti. Še-le potem kaže stvar v deželnem zboru spraviti na dnevni red. Mladočehi seveda s tem neso bili zadovoljni.

Deželni zbori. Skoro vsi deželni zbori dovolili so večje ali manjše svote za razkuževalna sredstva proti koleri. Največ, 50.000 glđ. je dovolil gališki deželni zbor. To je pa tudi bilo potrebno. Koleri je že v deželi, občine so pa jako uboge in zato ne morejo same preskrbeti takih sredstev. — Tirolski deželni zbor je sedaj počival, ker so čakali, da se izvrše dopolnilne volitve v italijanskih okrajih in pridejo italijanski zastopniki v zbor. Volitve so se izvršile, ali italijanskih zastopnikov pa v zbor vendar ne bode, ker so voljeni samo kandidati, ki so za pasivno politiko. Ker bo zbor imel le še kake tri seje, mandati italijanskih poslancev v tem zasedanju ne zgube veljave in torej ne bode tako hitro novih volitev.

Bosna. Maša Vrbica se je že dobro privadil v Bosni. Nedavno je bil v Serajevu, kjer ga je v sprejel minister Kallay, ki je ravno potoval po Bosni. Občeval je pa tudi z mnogimi odličnimi meščani, največ mohamedanci. On se je izrazil, da mu v Bosni veliko bolj ugaja, nego doma v Črnigori.

Vnanje države.

Nemčija. V januarju predložil se državnemu zboru vojaška predloga. Poprej se bode pa pruskemu deželnemu zboru dalo dovolj časa, da reši davčne predloge. Z novimi davčnimi predlogi se bodo nekoliko razbremenili manjši davkoplačevalci in pa občinam se bodo povišali dohodki. — Mej socijalnimi demokrati ni jedinstva. Berolinski vodje bi radi zapovedovali vsem, ali drugod se mnogi upirajo tej diktaturi. Semtertje pa tudi vlada na umeten način seje razpore mej socijaliste. Dosedaj je posebno na Bavarskem neki Volmar v svojem listu „Vorwärts“ rual proti berolinskim vodjam. Ker je pa njegov list imel primanjkljaj, se je pa posrečilo berolinskim vodjam kupiti ta list. Volmar je sedaj brez organa, ali zaradi tega še ne miruje, temveč hodi od kraja do kraja in agituje proti berolinski socijalnodemokratski stranki. Socijalna stranka je hitro napredovala, ali sedaj jej pa preti velika nevarnost od ne-jedinstva njenih vodij.

Angleško. Parnellovec so pri zadnjih volitvah skoro povsod propali, in to jih pa strašno jezi. Zaradi tega pa sedaj agitirajo po deželi, da ni treba več plačevati zakupa, da bi le tako napravili kake nered in tako Gladstonu in protiparnellovcem onemogočili, kaj storiti za deželo. Obžalovati je, da te agitacije neso popolnoma brezuspešne, če tudi položaj na Irskem ni tako kritičen, kakor trdijo Glasila prejšnje vlade. Parnellovski list „Freeman Journal“ pa dan na dan straši prebivalstvo, da bodo angleški liberalci še grje postopali z Ircei, kakor so konservativci. Pri taci razmerah je čisto naravno, da je narod malo zbežan, posebno če pomislimo, koliko je že pretrpel, in zato ne čuda, da nobenemu nič prav ne veruje.

spis Rodoljuba Ledinskega. Veleč. g. profesor Marn piše o nji v „Jezičniku“ I. 17., str. 47. Vmes je po stari ginja pripravi o dveh zvestih prijateljih (Cf. Damon-Pinthias, Cic; die Bürgschaft Schiller) v neverjetni besedi, toda nekako v smislu jutrovskega narodov, sestavi jako mično pravljico: „Kralj in možaka poštenjaka“, ki se ponatisnjena nahaja v Janežičevem „Cvetniku“ I., str. 162 — 166; III. str. 153 — 157.

Toda pravljica „Kralj in možaka poštenjaka“ ni zrastle na slovenskem ozemlju, ampak ima svojo domovino na Jutrovskem.

Leta 1787—1800 sta izdajala Herder in A. J. Liebenskino jutrovske pravljice za mladino, naslovljene: „Palmblätter“. Ta zbirka se je zelo razširila in doživela že več izdaj. Pregledajoč najnovejšo izdajo (Münster, 1891) sem našel pripovedko „Tai und Scherik, oder Vertrauen und Treue“. Ves dogodek je isti s pravljico „Kralj in možaka poštenjaka“. Podrobnosti so sem ter tja spremenjene; tudi je kraj določen, namreč Arabija, torej pripovedka. Imena so druga. To so le malenkosti. V bistvu je pravljica „Kralj in možaka poštenjaka“ nekoliko predefan prevod pripovedke „Tai in šerik“.

(Konec sledi.)

Izvirni dopisi.

Iz Vipave, 19. septembra. Včeraj so bile v naši dekanjski farni cerkvi blagoslovljene nove orglje. Znani orgliarski mojster g. Goršič iz Ljubljane je pretečeni teden postavil in ubral svoje 57. večje delo. Med obilno asistenco je gosp. dekan blagoslovil orglje in takoj nato je g. Goršič sam „pleno“ igral na nje, da je slavnostni govornik čast. gosp. o. Hugolin Sattner stopil na leco.

V formalno završenem govoru kazal nam je, kaka mora biti cerkvena glasba. Orglje, kraljevo vseh instrumentov, je cerkev sprejela, da podpira petje, povečuje razne obrede, posebno sv. mašo. V zvezi z Najsvetejšim mora biti tudi cerkvena glasba sveta. Ljudem je g. govornik izpodbil marsikateri predsodek, organistom in cerkvenim pevcem pa dajal navodila, katerih naj se držé, da bode njih glasba resnično sveta.

Po končani pridigi dospel je g. govornik sam na kor, da je tudi praktično pokazal, kako se v cerkvi dostojno igra.

Pri slovesni sv. maši so bili navzoči c. kr. uradniki v polni paradi, njim na čelu okrajni glavar iz Postojine, gosp. markiz Gozani. Peli so domači in šturski pevci. Petje je spremljal in vmes igral g. Sattner. Kako? Tega ni potrebno še omenjati. Kdor ga je slišal že igrati na večje orglje, takoj si misli, kako urno in navdušeno je prebiral tipke na novem krasnem delu. Ni se mogel ločiti, če tudi je cerkveno opravilo že davno minulo. Vročina je bila v cerkvi velika, opravilo trajalo je dve uri, in koliko ljudij je še ostalo v božjem hramu, ko je spretni organist preiskaval zdaj posamezne registre, zdaj nekatere v sorodnih si zvezah in zopet s polnimi orgljami.

Pričakuješ morda, dragi čitatelj, da ti natanko opišem Goršičev opus 57. To se je že večkrat zgodilo v političnih in znanstvenih listih. Bojim se, da bi mi predbacil: „Prepisal je razne fraze iz „Cerkvenega Glasbenika“, tedaj preskočimo to.“ Pa ne bom tega storil.

Opisovati posamezne registre, naštevati, kako se z raznimi potezami napravi čarobna muzikalična skupina, bilo bi odveč onemu, kdor pozna Goršičeva dela. Orglje imajo dva manuala in dvajset registrov v okusno napravljeni omari. Igraš lahko z zaprtimi registri piano, mezzaforte, forte, fortissimo, ako z nogo pritisneš dotično pero. Vse gre tiho, gladko, tudi „pleno“ ne utruji prstov.

Kako cenijo Goršičeva dela strokovnjaki drugod, slišali smo pred par leti iz Gradca.

Walker je priznan kot prvi orgliarski mojster v Evropi. Ko si je natančno ogledal Goršičeve nove orglje, izrazil se je ne sicer salonsko, a dovolj označilno: „Ja, der Goršič, der ist ein ver... Kerl!“ Ta mož je gotovo najbolje spoznal vse finese našega mojstra, in če on kot Nemec neznanemu Slovencu — tekmeču — napravi tako laskavo spričevalo, bilo bi gotovo odveč, ako bi jaz hvalil našega umetnika v njegovi stroki. Rečem le: pridi, poglej, poskusi, in ne boš se načudil milini, pa zopet krepkosti, občudoval boš sladke prijetne glasove in dostojno moško vrlino, bodisi v posameznih potezah, ali v sorodnih zvezah.

Označil je Goršičeva dela strokovnjak zadnje nedelje. Neki gospod je hvalil razne spremene in vso dispozicijo novih vipavskih orgelj. A zraven stoječi veščak pritrdi: „Da, Goršič ima vedno kaj novega, on ne ostaja vedno pri enem zistemu; on študira, on napreduje. Slovenci smo lahko ponosni nanj!“

Kako se je prikupilo novo delo navzočim, videli smo pri slavnostnem obedu. Pri zbrani družbi napil je eden g. Goršiču, da imamo maloštevilni Slovenci svoje umetnike, katere lahko z veseljem podpiramo, katerih slava se je že razširila preko tesnih naših mej. Med temi umetniki slavimo tudi mi pohlevnega našega mojstra Goršiča. Na vipavske orglje je zapisal: „Opus 57“. Naj ga Vsegamogočni še toliko let čvrstega ohrani, da bo zapisal: „Opus 100!“ Navdušeno so pričujoči čestitali g. mojstru in mu stiskali spretno njegovo desnico.

Onim pa, ki bi potrebovali novih orgelj, ali popravljanja pri starih oslabeled, priporočamo toplo domačega umetnika. Ne pošiljajmo denarja na tuje!

S Ponikve ob j. ž., 18. septembra. V „Slov. Narodu“ z dne 12. t. m. št. 207 objavljeno je od nepoklicane strani poročilo o našem bralnem društvu, ki je povsem, neosnovano, žaljivo in tenden-

cijozno. Namen mu je jasn: vsejati v naše mlado društvo kal pogubnega razpora, češ, udarimo pastirja in ovce se bodo razšle. Skrajno žaljiv je napad na našega vrliga predsednika, č. g. kapelana Arzevskega, kateremu gre v največji meri zasluga, da se je društvo sploh osnovalo, in da šteje že lepo število družtenikov. S svojim taktičnim in ljubeznivim postopanjem si je pridobil gosp. predsednik popolno zaupanje, v dokaz temu, da je bil enoglasno izvoljen predsednikom.

Zlobno čenčanje o lističih in M. fanatizmu ni vredno, da mu odgovarjamo. Zunanji, nezreli dopisnik moral bi vedeti, da je stvar odborova in ne predsednikova, kakošno berilo, kaj in koliko se naj naročuje; tej svoji dolžnosti se je odbor odzval v seji dne 19. julija t. l. Kaj bi rekli o besedah, da hoče g. predsednik imeti, naj ljudstvo postane to, kar je bilo pred tristo leti, ali še prej? Testimonium paupertatis! Gola, nepremišljena fraza! Pred tristo leti še ljudstvo čitati ni znalo. Glede nasvetovanih zvonov odgovarjamo, da jih imamo že deset, ne samo dva; in zastran epiteta „strankarsko“ izjavimo, da pripada naše društvo tisti veliki stranki, ki deluje za pravo krščansko-katoliško omiko naroda.

To bodi v pojasnilo p. n. slovenskemu občinstvu z dostavkom, da je bil pričujoči dopis v odborovi seji dd. 17. t. m. enoglasno odobren.

Za „Bratno društvo na Ponikvi“ ob j. ž.

Jože Dobnik m. p.,
predsednikov namestnik.

Fr. Šetine m. p. Fr. Podgoršek m. p.
blagajnik in tajnikov namestnik. odbornik.

Deželni zbor kranjski.

(Tretja seja, dne 21. septembra.)

(Konec.)

Poslanec Klun poroča o računskih sklepih ustanovnih zakladov za l. 1891 in o proračunih za l. 1893. Zaradi pičlega prostora hočemo navesti le čisto imovino koncem l. 1891 vseh ustanovnih zakladov, ki so: 1. Dijaški ustanovni zaklad 871.582 glđ. 64 kr.; 2. Učiteljski ustanovni zaklad 21.192 glđ. 10½ kr.; 3. Grof Saurau-ov ustanovni zaklad za sv. maše 2951 glđ. 50½ kr.; 4. Splošni dekliški ustanovni zaklad 25.241 glđ. 46½ kr.; 5. Dullerjev dekliški ustanovni zaklad 12.427 glđ. 80 kr.; 6. Sirotinski ustanovni zaklad 407.846 glđ. 96 kr.; 7. Glavarjev zaklad za uboge 212.462 glđ. 28½ kr.; 8. Kalistrov ustanovni zaklad 87.822 glđ. 23½ kr.; 9. Josipine Hočvarjeve podporna ustanova 28.196 glđ.; 10. Dr. L. Tomanov ustanovni zaklad 8171 glđ. 33 kr.; 11. Hans Adam Engels-hauserjev ustanovni zaklad 26.685 glđ. 58½ kr.; 12. Flödnigov ustanovni zaklad za slepce 85.364 glđ. 91½ kr.; 13. Ilirski ustanovni zaklad za slepce 7443 glđ. 74 kr.; 14. Wolfov zaklad za gluho-neme 48.258 glđ. 35½ kr.; 15. Holdheimov za gluho-neme 18.246 glđ. 61½ kr.; 16. Cesarice Elizabete ustanova za invalide 9931 glđ. 88½ kr.; 17. Postojnske jame za invalide 944 glđ. 58 kr.; 18. Trevinisijska za invalide 2122 glđ. 95 kr.; 19. Metelkova za invalide 941 glđ. 67 kr.; 20. Ustanova ljubljanskih gospej za invalide št. I. 1602 glđ. 85 kr.; 21. Ustanova ljubljanskih gospej št. II. 1140 glđ. 64 kr. Skupna imovina vseh zakladov znaša 1.860.035 glđ. 81 kr. in se je pomnožila v l. 1891 za 30.809 glđ. 80 kr. Kurzna vrednost vseh ustanovnih vrednostnih papirjev je znašala 1.786.298 glđ. 13 kr. — Poročilo se vzame na znanje.

Poslanec Luckmann poroča o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za l. 1891, o proračunu istega zaklada in o prošnji učitelja L. Cveka za zvišanje pokojnine. Troški so znesli 84.478 glđ. 88 kr., dohodki 86.953 glđ. 60½ kr. Čista imovina je znašala 143.357 glđ. 34½ kr. Proračun za leto 1893 znaša 83.720 glđ. potrebščine in 84.498 glđ. dohodkov, torej 778 glđ. prebitka. Učitelju Cveku se dovoli miloščine letnih 120 glđ. — Poročilo se vzame na znanje.

Poslanec Hribar poroča o računskem sklepu in proračunu deželno-kulturnega zaklada. V l. 1891 je bilo prihodkov 4015 glđ., troškov pa 4116 glđ. 47 kr., torej 101 glđ. 47 kr. več mimo proračuna. Potrebščina za l. 1893 je proračunjena na 4920 glđ., pokritje na 4020 glđ. — Poročilo se vzame na znanje.

Poslanec baron Schwegel poroča o računskem sklepu in proračunu bolniškega zaklada. V l. 1891 je bilo prihodkov 16.300 glđ. 10½ kr.,

troškov pa 68.468 gld. 88 $\frac{1}{2}$ kr. Čista imovina je znesla 168.102 gld. 24 kr. Za l. 1893 je proračunjena potrebščina na 70 378 gld., pokritje pa na 13.880 gld., torej je primanjkljaja 56.498 gld., ki se bode moral pokriti iz deželnega zaklada.

Ob enem se je primariju na oftalmologičnem oddelku gosp. dr. Bocku dovolila letna plača, kakor ostalim trem primarijem.

Poslanec Hribar je zastopal stališče, da se morajo v deželnih uradih nameščati le slovenski uradniki, poslanec dr. Schaffer in bar. Schwegel sta naglašala, da se je treba v prvi vrsti ozirati na sposobnost.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. septembra.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes četrto sejo. Došlo je zopet več prošenj, mej drugimi je poslanec Mesar predložil prošnjo za Bohinj in druge občine radovljiško-kranjskogorskega okraja, kakor tudi druge planinske kraje za izdatno podporo v razvitek in povzdigo pravičnega planinskega gospodarstva in mlekarstva. — Daljša, deloma burna debata je bila pri proračunu normalno-šolskega zaklada, in sicer o mestnih nemških šolah v Ljubljani. Debate so se udeležili poslanci: Svetec, dr. Schaffer, dr. Tavčar, Grasselli, deželni predsednik baron Winkler in poročevalec Klun. Ob 2. uri je bila seja pretrgana do polu 4. ure.

(Živela najnovejša fabrika — javnega mnenja.) Včerajšnji „Narod“ piše pod naslovom: „Und alles ist Dressur“ nastopno: „Iz knezoškofje palače ljubljanske došla nedavno vsem župnijskim uradom dva cirkulara. Prvi zahteva, da izreče vsa nižja duhovščina svoje popolno zaupanje prevzvišenemu knezoškofu na njegovem znanem govoru, oziroma propovedi na katoliškem shodu; druga okrožnica pa zahteva, da se „Slovenskemu Narodu“ in nekemu nemškemu stanovskemu glasilu izreče nezaupnica in indignacija zaradi pisave o katoliškem shodu, „Slovenec“ pa priznanje. Seveda se mora podpisati na teh zaupnicah, oziroma nezaupnicah, vsak duhovnik od dekana do najmlajšega kapelana, če ne — „quos ego!“ — Živela najnovejša fabrika — javnega mnenja.“ — Tako „Narod“. — Naravnost moramo reči, da take debele, ostudne laži, izmišljene kar na celem, nismo pričakovali tudi od — „Naroda“ ne. — Mi pozivljamo „Slov. Narod“, naj nam objavi dotično okrožnico, pozivljamo vse župnijske urade v ljubljanski škofiji, naj le eden izmed njih pokaže komurkoli tako ali podobno okrožnico. Dokler „Narod“ tega ne stori, vedó naj i njegovi čitatelji, da je tudi v tem slučaju tako ostudno lagal, kakor more lagati le list, ki prinaša „izvirne peklenske humoreske“, kakoršne sedaj „Narod“ objavlja pod črto. Tako tedaj roma zopet najnovejša laž o prevzvišenem našem knezu in škofu mej „posvetno narodno razumnistvo“. In to blaženo razumnistvo bo zopet iz razburkanih src pošiljalo v dežel vsakovrstne proteste in si utrjevalo s psovkami in kletvinami svoje izrecno narodnostno načelo. O ti nesrečno posvetno narodno razumnistvo, ki si v svojem glasilu in izven njega izrabilo že vso orožnico svojo proti „Missia-Mahnič“-evi stranki, kakor sicer neresnično, vendar radikalno duhovito imenuješ tiste, ki ne trobijo v tvoj rog in ne plešejo za teboj. Najprej si hotelo imponovati z zaslugami in z inteligencijo! Škoda, da ni šlo! Potem se je jelo zavijati in sumničiti. Vspeh nepovoljen. Hlinilo se je in prilizovalo se je. Kupčija še vedno slaba. Vmes se je pa vedno zabavljalo, vedno grdilo, vedno psovalo, in namesto dokazov so se imenovali nasprotniki — norci; tudi „Studentec“ je moral prevzeti žalostno vlogo, da pomore naprednjakom iz zadrege. — Kit vse taktike, kit vseh akcij, kit celega tega narodnega boja pa je bila — laž. Če se je balo, da bi surovost in sovraštvo proti znanim osebam utegnili ponehati, pomagala je laž. Če se je balo, da bi moč dokazov ne spravila koga na boljši pot, — rabila se je laž. In zato ni čuda, če se rabi tudi sedaj, ko se mora ohraniti v posvetnem narodnem razumnistvu umetno zahesen srd na prvi slovenski katoliški shod, — tudi le laž. Sedaj pa pač z vso pravico zopet izpišemo besede, ki smo jih pisali v članku „Naša logika“ in katerih „Narod“ ne le ne more pozabiti, marveč jih sam dokazuje: „Če se bomo od zastopnikov izključljivo „narodnostnega načela“ učili pravičnosti, jo bomo slabo zadeli. Njim je „pravično“

vse, karkoli se zgodi v njihove namene; „pravična“ je tudi laž!“

(„Naša logika.“) Temu našemu članku odzval se je „Slov. Narod“ tako-le: „Pod tem zaglavjem priobčil je naš ljubeznivi kolega v „Katol. tiskarni“ v svoji včerajšnji številki članek, kateri nam nehoté vsiljuje sum, da „Slovenec“ nima sotrudnikov samo v Gorici, ampak tudi na — Studencu.“ Potem navaja nekaj stavkov iz srede članka in pristavlja: „In s takimi ljudmi naj bi resno polemizovali? Ne, tega razsodno slovensko občinstvo od nas pač ne more zahtevati.“ — O prevzvišena modrost in visokost! „Da more kdo zaupajóč v neumnost svojih čitateljev na tak način napadati svojim načelom nasprotno stvar, to vedno bolj pojmuje — naša logika.“

(„Najmlajši“ o katoliškem shodu.) Kjer „mladi“ toliko ropotajo proti I. slov. katol. shodu, ondi seveda ne smejo molčati „najmlajši“, vzlasti ne, ker imajo zadnji čas svoje glasilu, v tiskarni Dragotina Hribarja v Celju izhajajoče „Vesno“. Zadnja „Vesna“, glasilu slovenskega dijaštva, se izpodtika ob resolucijo, sklenjeno na katoliškem shodu glede osnivanja katoliških društev za slovenske visokošolce. „Vesna“ piše v št. 9.: „Kdaj in kje zagrešili sta „Slovenija“ in „Triglav“ le najmanjšo stvar proti veri; — kdaj in kje opovirali sta svoje ude v spolnovanju verskih dolžnostij? Gospóda pomisli naj, da imajo akademična društva vso drugo nalogo, nego kaka pobožna bratovščina. — Zavračajo nas na Nemce. Ne tajimo, da so tem pri mnogih tovariših in židih katoliške zaveze morda potrebne, nam zadostujejo naša društva v polni meri in v vsakem oziru. Sicer pa naj le skušajo ustanoviti svoja „katoliška“ akad. društva, morda pridobe tudi kakega člana, ki se bo iz kruhoborstva vdal farizejstvu, — zavedna, akademično izobrazena mladina štela si bo sedaj le še bolj kakor poprej v svojo dolžnost, okleniti se polnoštevilno „Slovenije“, „Triglava“ in „Save“, kjer se bo še dalje navduševala za svoj rod in svoj jezik.“ — Seveda nam ni v mislih pričakati se z mladimi gospodi. Natisnili smo te vrstice, ker so značilne za našo mladino in ker so nam klasičen dokaz, kakšno mladino nam vzgaja sedanja nesrečna šola. — Te vrstice, kakor „Vesna“ sploh, jasno pričajo, da splošno med našo mladino, v kolikor se kaže v javnosti, ni najti nobenih pozitivno krščanskih idej, o katoličanstvu seveda niti govoriti ne smemo. — Kamor koli pogledamo, povsod vidimo, da glavni vir vsega zlega je — naša brezverska šola.

(Dr. Srnec na I. slov. katol. shodu.) Dr. Srnec se je tudi pregrešil, da je prišel na I. slov. katol. shod. Mnogo so ga zaradi tega že zasebno napadali ljubljanski radikali. A to ni dovolj. V „Narodni Tiskarni“ izhajajoči „Pavliha“ poje: „Na katoliškem je shodu — Srnec tud' iz Celja bil, — Zboroval je in predaval, — Molil, pri banketu pil. — Novega ni nič povedal, — Vendar smo uganili to: — kakršen že koli križec — Papež mu podelil bo.“ V prozi piše v obliki pregovora isti list o dr. Srnecu: „Kaj je dr. Srnec na katol. shodu v svojem govoru dokazal? — Da je od materijalizma in slovanstva pa do katoliškega shoda samo jeden korak, kakor od — vzvišenega do smešnega.“ — Dr. Srnec je po našem mnenju tudi zaslužen osivel rodoljub na Spodnjem Štajerskem in vendar ga radikali tako ostudno napadajo. — Kaj bodo oni rekli, ki so se toliko gnali za čast g. L. Svetca, katere ni napadal nikdo, ko berejo kako se po nedolžnem blati mož, ki si je za Spodnje Štajersko pridobil nevenljivih zaslug s svojim neumornim delovanjem v prospeh Slovencev?!

(Koroški „Mir“ in I. slovenski katol. shod.) Poročali smo, da nas je 26. štev. letošnjega „Mira“ jako osupnila s svojim poročlom o katol. shodu. Iztrekli smo misel, da bi v katoliškem listu ne bili pričakovali takega članka. Posameznostij iz članka nismo omenjali, ker smo se nadejali, da se je članek v naglici vrnil v predale „Mir“-ove in to morda celo brez vednosti lastnika in izdajatelja lista, č. g. G. Einspielerja. — Zal, da moramo reči, da se ni uresničila naša nadeja ter da „Mir“ zopet popolno brez potrebe in s skrajno netaknostjo sumniči prevz. pokrovitelja I. slov. katol. shoda, češ, „da se nekdo boji vladne zamer“. — In zakaj? Preporna zadeva je ta: g. Gr. Einspieler je po prvotnem načrtu šolskih resolucij predlagal, naj se glasi drugi odstavek resolucije za ljudsko šolo tako-le: Prvi slov. katol. shod protestuje zoper dosedanje nepostavno vredbo ljudskih šol za koroške Slovence ter zahteva, da najvišja uprava umakne sedanje nepri-

merne učne načrte za male šole in da postavi ljudsko šolo na edino pravo pedagogično-didaktično podlago materinega jezika, kakor to zahtevajo državno-osnovni in šolski zakoni. — Prevz. pokrovitelj pa je stiliziral resolucijo tako-le: Prvi slov. katol. shod zahteva, da najvišja šolska uprava postavi ljudsko šolo in učiteljske pripravnice na edino pravo pedagogično-didaktično podlago materinega jezika, kakor to zahtevajo državni osnovni in šolski zakoni, da je torej učni jezik na šolah Slovencev namenjenih slovenski. Zato katol. shod tudi zahteva, da se umaknejo temu nasprotni učni načrti, kakoršni se nahajajo posebno po slovenskem Koroškem ter smatra vsako drugačno uredbo ljudskih šol kot nepostavno. — Sedaj pa vprašamo trezno-misleče ljudi: Ali niste v bistvu obe resoluciji popolno isti. — Ali ni glede stilizacije in jasnosti druga veliko boljša? — Ali ni v obeh izražen odločen protest proti sedanji uredbi malih šol sploh in posebe na Koroškem? — Čemu torej tak vik in krik in to celo v katoliških listih?! Čemu tak krik vzlasti v „Miru“, ker se tudi v drugi resoluciji še posebe omenjajo koroški Slovenci? Čemu tak vik v „Miru“, potem ko je njegov lastnik in izdajatelj sam umaknil svoj predlog? Ali ni to skrajna netaktnost od katoliškega lista, ki vidi kako da uprav to stvar zlorablja liberalni listi, da rušijo veljavnost cerkvene oblasti. Ali bi ne bila vzlasti tukaj umestna beseda: in dubiis libertas, ki nam je došla glede katol. shoda uprav iz Koroške? Sapienti sat!

(V Kranju) bo posvečenje cerkve sv. rožnega venca dné 2. oktobra ob 8. uri, posvečenje farne cerkve pa 9. oktobra ob 7. uri in na to delitev sv. birme.

V Kranju, dné 23. septembra 1892.

Mežnar ec, dekan.

(Bridka nesreča) zadela je blago rodovino občečislana profesorja ljubljanske nižje gimnazije g. J. Hubada. V zadnjih dneh umrli so ji trije ljubljani otroci, Ernest, Roman in Ana. Iskreno sožalje!

(Javna risarska šola) na c. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prične v nedeljo dne 25. t. m. Vpisovanje se vrši omenjenega dne od 8. do 11. ure v ravnateljevi pisarni. V javno risarsko šolo imajo pristop v prvi vrsti obrtniki in njihovi pomočniki, a tudi vsak drug, ki se zanima za risarsko umetnost. Pouk je brezplačen ter traja vsako nedeljo od 8. do 12. ure zjutraj.

(Krščen) bo jutri ob 1/2. uri popoldne v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani Leopold Grünfeld, l. 1868 v Gorenjem Orešju na Hrvatskem rojen, sin židovskih starišev.

(Umrli) je najbrže najstarejša oseba v Ljubljani, gosa Marija Klemence, dné 21. t. m. ob Reseljevi cesti št. 18, stara 93 let. Lani bi bila praznovala 70letnico svoje poroke, a je soproj teden poprej umrl star tudi 93 let.

(Družba sv. Mohorja.) Kako je naša družba v zadnjem letu napredovala po raznih škofijah, kaže sledeči pregled:

Udov je bilo	l. 1891	l. 1892	
Goriška	5.848	6.160	prirastek 312
Krška	4.362	4.708	„ 346
Lavantinska	16.744	19.244	„ 2500
Ljubljanska	20.726	23.077	„ 2351
Tržaška	2.511	2.651	„ 140
Sekovska	295	303	„ 8
Somboteljska	158	211	„ 53
Zagrebska	406	477	„ 71
Senjska	134	147	„ 13
Poreška	76	80	„ 4
Videmska	150	168	„ 18
Razni kraji	157	191	„ 34
Amerika	260	286	„ 26

Skupaj 51.827 — 57.703 prirastek 5876

(Ravnatelj) škofijskega deškega semenišča v Trstu je imenovan preč. g. Peter Flego, kanonik stolnega kapijelnja v Trstu.

(Nova zmaga.) Na Slatini so v torek zmagali Slovenci v III. in II. razredu za občinske volitve z veliko večino; v I. so za dva glasova propadli. Odklenkalo je nemškutarskemu županu in njegovim gardi!

(Tatje) so od 14. do 15. septembra po noči vlomili v c. kr. pošto na Vranskem in odnesli kakih 1000 gld.; za več sto goldinarjev poštnih znamenk pa je dobil drugo jutro cerkvenik v tamošnji mrtvašnici.

(Griza.) Po ormoškem okraju je griza že več otrok pobrala, tudi odrasle hudo muči.

(Na Vrbskem jezernu) je bivalo letošnje poletje 5354 tujecev; lani jih je bilo 4346; letos torej 1008 več!

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Čast. g. Jos. Probst, župnik na Muti, vstopi v pokoj; nastavljen sta čč. gg. novomašnika; Alojzij Čizerlj k sv. Antonu v Slov. Goricah; Ivan Medvešek v Skale. Čast. g. Martin Stolec, provizor v Razboru, gre za kapelana v Zreče.

(Prodaja kaučkovih kapucev.) Pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu vršila se boče dne 15. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne pismena ponudbena obravnava zaradi prodaje kavčkovih kapucev shranjenih v pomnožnih magacinih vojaških postaj v Gradcu, Celovecu, Mariboru, Ljubljani, Trstu, Celju, Pulju, Gorici, Radgoni in Ptuj. V vsem je prodati 26.642 rabljivih in 272 nerabljivih kapucev. Pismene ponudbe doiti imajo obravnavni dan do 10. ure dopoldne pri napominanej intendanciji. Ponudniki si v prodaj postavljene kapuce pri posameznih pomnožnih magacinih lahko ogledajo. Razglas obseza joč število v posameznih pomnožnih magacinih na prodaj postavljenih kapucev, dalje pogoje in ponudbeni obrazec, pogleda se lahko v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Telegrami.

Dunaj, 23. septembra. Predsednik zbornici poslancev je naznanil delegatom, da boče otvorilna seja delegatov dne 1. oktobra ob 1. uri popoldne.

Inomost, 22. septembra. Italijanske občine izvolile so vse prejšnje deželne poslance, izimši Savadora, namesto katerega je voljen Parolini. Šest voljenih poslancev je katoliško-konservativnih in dva liberalca.

Lvov, 22. septembra. V Voloweu ni nikdo več zbolel za kolero, stanje prej bolnih dveh oseb se je zboljšalo. Ta kraj so osamili. V Krakovu se je zdravstveno stanje zboljšalo. V Podgorzi ni včeraj nobeden niti zbolel, niti umrl.

Pariz, 23. septembra. Pri včerajšnjih slavnostih pripetilo se je več nesreč. Dve osebi sta mrtvi.

Peterburg, 23. septembra. V Besarabiji se je pojavila kolera. Od 1. do 17. t. m. jih je 17 zbolelo, 11 pa umrlo.

Kolonja, 22. septembra. „Kölnische Zeitung“ poroča se iz Peterburga, da carjevič pojde k slavnosti srebrne poroke grške kraljeve dvojice v Atene. Povrne se najbrž že kot ženin princesinje Marije.

London, 22. septembra. Več častnikov so v Buenos-Ayresu zaprli zaradi udeležbe pri neki zaroti.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	trakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	741.0	13.6	brezv.	megla	0.00
22. u. pop.	730.9	24.0	sl. jzap.	jasno	
9. u. zveč.	740.6	15.4	sl. zap.		

Srednja temperatura 17.7°, za 3.9° nad normalom

Absolviran pravnik

s potrebnimi izpiti bi rad vstopil v prakso k notarju. Bil je vže eno leto pri odvetniku in govori tudi italijanski. — Pogoji pod naslovom: **J. S.**, pravnik v Skednji pri Trstu.

Zahvala.

Za tolažeče sočutje ob boleznih in smrti našega soproga, oziroma očeta, gospoda

Jerneja Vrančiča

in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izreka pri-srečno zahvalo

439 1 **žalujoča rodbina.**

Marsala Florio.

Znamka **S. C. M.** Najboljše laško namizno vino, priporočajo je za avniki za krepcanje slabotnim, bolnim in prebolelim. — Steklenica 1 gld.

Gosp. lekarnarju **G. Piccoliju** v Ljubljani.

Podpisani Vam potrjujemo s tem, da že 18 let prejemale **Marsala vino** iz naših kletij in sicer najboljše. Pooblašamo Vas, da to potrdilo, kakor je resnično, objavite in se podpišemo z velespoštovanjem

J. & V. Florio.
Palermo (Italija) meseca dec. 1891.

Piccoli-jeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (262) 9

V nedeljo dne 25. septembra 1892

otvorjenje gostilnice

„Restavracije Tavčarjev dvor“ na Ježici

(na mitnici).

Velik vojaški koncert.

Vstopnina 10 kr. — Za otroke prosto.

Novo opravljeni gostilniški vrt z vrtnim salonom in kegljiščem. — Ugoden prihod in odhod vlakov kamniške železnice.

Za cena jedila se boče najbolje poskrbelo.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Za mnogobrojni obisk prosil

435 3—2

Miha Voje.

Trst, 21. septembra.
Pri **Južnem kolodvoru**: Fink, trgovec, iz Hartberga. — dr. Kovrynški, polkovni zdravnik, z Reke.
Pri **avstrijskem caru**: dr. Oblak iz Celja. — Apick iz Maribora.

Velika 50krajcarska loterija.

177 1 **Glavni dobitek**

75.000 gld.

Srečke à 50 kr. priporoča:

J. C. MAYER v Ljubljani.

Zadnji mesec za nakupovanje srečk.

Razpis službe.

436 2—1

Pri deželnih dobrodelnih zavodih v Ljubljani je na dermatologičnem oddelku **izpraznjena**

služba primarija

s stalno letno plačo 800 (o-mih sto) goldinarjev, z aktivitetno doklado 120 (sto dvaj-et) goldinarjev in šestimi v pokojnino vstevnih petletnic po 100 (sto) goldinarjev.

Prosileci za to službo morajo biti **doktorji vsega zdravilstva**, ter prošnje, katerim je priložiti dokazilo o starosti, o znanju sloven-kega in nemškega jezika, dalje o sedanjem službovanju, izročiti podpisnemu deželnemu odboru

do 20. oktobra t. l.

in sicer če so vže namesčeni v kako službo. potom dotične oblasti.

Od kranjskega deželnega odbora

v Ljubljani, dne 20. septembra 1892.

Dunajska borza.			
Dne 23. septembra.		Dne 22. septembra.	
Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 55 kr.	Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 35 „	Ogerska papirna renta 5%	100 „ 45 „
Zlata renta 4%, davka prosta	115 „ 60 „	4% državne srečke l. 1854.. 250 gld.	140 „ 25 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 40 „	5% državne srečke l. 1860.. 100 gld.	151 „ — „
Akcije avstro-ogerske banke, 800 gld.	993 „ — „	Državne srečke l. 1864.. 100 gld.	155 „ 50 „
Kreditne akcije, 160 gld.	312 „ 25 „	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 15 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 65 „	Zastavna pisma	100 „ 25 „
Napoleonondor (20 fr.)	9 „ 50 1/2 „	Kreditne srečke, 100 gld.	190 „ — „
Cesarski cekini	5 „ 67 „	St. Genois srečke, 40 gld.	62 „ 50 „
Nemških mark 100	58 „ 80 „		

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, L. Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kurenem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočnejše.

Izdavatelj: Dr. Ivan Janežič.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

- 4% bolzansko-meranske prioritete.
- 4 1/2% galskega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.
- 4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Odgovorni vodnik: Ignacij Žitnik.

Dunajske komunalne promese

à 3 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 200.000 gld. avstr. velj.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 100.000 gld. avstr. velj.

Obe skupje le 6 gld. avstr. velj.

Žrebanje dne 1. oktobra!

Tisec „Katholische Tageszeitung“ v Ljubljani